

عَلَّامه سَيِّد مُحَمَّد حَسِين فَضَل الله

دریچهای به

دنیای جوانان

انوار قرآنی، تربیتی و شرعی

ویراست جدید

ترجمه و نگارش:

دکتر عبدالهادی فقهی زاده

استاد دانشگاه تهران

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«يَا بُنَيَّ ارْكَب مَعَنَا وَلَا تَكُن مَعَ الْكَافِرِينَ قَالَ سَاوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ
قَالَ لَا عَاصِمَ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَنْ رَحِمَ»^۱.

---

۱ . هود / ۴۳-۴۲؛ ترجمه : پسرکم! با ما سوار شو و با کافران مباش! او گفت: آنک به کوهی پناه می‌جویم که مرا از آب نگاه می‌دارد؛ (نوح) گفت: امروز هیچ پناهی از «امر» خداوند نخواهد بود جز (برای) آن کس که (خداوند بر او) بخشایش آورده باشد.

تقدیم به :

مادرم؛ تندیس مهربانی و وفا

مترجم

فهرست مطالب

مقدمه مترجم (ویراست دوم).....	۱۵
مقدمه مترجم (چاپ اول).....	۲۰
مقدمه مؤلف بر ترجمه فارسی کتاب.....	۲۳
پیش گفتار.....	۲۵
فصل اول : جوانان؛ انوار قرآنی.....	۳۷
سخن؛ ابزار تربیت.....	۳۸
موعظه با گفتگوی متقابل.....	۳۹
موعظه؛ آمیخته‌ای از اندیشه و عاطفه.....	۳۹
روش قرآن در موعظه.....	۴۰
موعظه با ارائه سرمشق.....	۴۱
گیرنده پیام تربیتی.....	۴۲
تربیت ابراهیمی.....	۴۳
مرد خدا.....	۴۵
اسلام؛ به مثابه خط مشی تربیتی.....	۴۷
چالش احساس و ایمان.....	۴۸
پدری و فرزندگی.....	۴۹
آمیختگی شخصیت انسانی و پیامبری.....	۵۰
فرزندان پیامبران مانند دیگر اشخاص.....	۵۱
تأثیرات جامعه منحرف.....	۵۲
خیانت در پذیرش پیغام و رسالت دینی.....	۵۳

۵۵	..... تأثیر مادر
۵۷	..... صدق و راستی نافی شبهه‌ها
۵۹	..... فضای تحریک و مصوئیت اخلاقی
۶۰	..... عامل بازدارندهٔ ایمان
۶۱	..... مصوئیت اخلاقی
۶۲	..... روح رسالت دینی
۶۳	..... مصوئیت زن
۶۵	..... عقدهٔ حسادت
۶۶	..... در عصر ائمهٔ اطهار (ع)
۶۷	..... نقش حسد در تلاطمِ روحیِ حسود
۶۹	..... ضرورت اندیشیدنِ حسود
۷۰	..... ضعف جنبه‌های معنوی
۷۱	..... «دوستی» در فضای راستین
۷۳	..... نقش عاطفه و محبت در روابط انسانی
۷۴	..... ضرورت پرهیز از دوستان ناباب
۷۵	..... نمونه‌ای از قرآن کریم
۷۶	..... دوستان در عرصهٔ قیامت
۷۷	..... حقوق دوستان
۷۸	..... امر به نماز
۷۹	..... مسؤولیت مبلّغان دینی
۸۱	..... نیکی به پدر و مادر
۸۲	..... خدمات گرانمایهٔ پدر و مادر
۸۴	..... مسؤولیت فرزندان در قبال والدین

۸۵	تبدیل دوستی و محبت به عنصر هدایتی.....
۸۶	حد و مرز خشنودی پدر و مادر.....
۸۷	همخوانی گفتار و کردار.....
۸۸	کناره‌گیری از جامعه.....
۸۹	عبادت و مفهوم گسترده آن.....
۹۰	تجلی به اراده الهی.....
۹۱	اجرای عدالت در جهان هستی.....
۹۱	نسل قرآنی و جوانان قرآنی.....
۹۳	پیوست روایی (۱).....
۹۴	همنشینی با دیگران.....
۹۶	شرم و حیاء.....
۹۷	معاشرت.....
۹۹	فصل دوم : جوانی؛ مرحله انتقال کیفی.....
۱۰۰	جهان نیکبختی و بدبختی.....
۱۰۱	عدم حاکمیت جبر در جهان هستی.....
۱۰۲	وراثت و اراده انسان.....
۱۰۳	توانائی انسان بر دگرگون کردن محیط اطراف خود.....
۱۰۵	محیط و ناتوانی‌های برآمده از آن.....
۱۰۶	معذور کیست؟ مسؤول کیست؟.....
۱۰۷	به کار بستن نهایت توان و کوشش.....
۱۰۸	ممنوعیت تقلید در عقیده و فکر.....
۱۱۰	دوره بلوغ و نوجوانی از دیدگاه اسلام.....

- ۱۱۱..... طبیعی بودن حالت بلوغ
- ۱۱۳..... توجه اسلام به امر بلوغ
- ۱۱۴..... ناهنجاری‌های رفتاری نوبالغان
- ۱۱۵..... بلوغ و مسؤولیت
- ۱۱۶..... اندرزها و راهنمایی‌ها
- ۱۱۶..... خودارضائی؛ جنایتکار کیست؟
- ۱۱۷..... ازدواج زود هنگام
- ۱۱۸..... ازدواج موقت و موضوع پست شمردن مسأله جنسی
- ۱۲۰..... آموزش جنسی و عرف جامعه
- ۱۲۱..... دیدگاه اسلام درباره عشق
- ۱۲۴..... عشق پاک و عشق مادی
- ۱۲۵..... چگونگی انتقال فرهنگ صحیح جنسی
- ۱۲۶..... فرهنگ صحیح جنسی جزئی از تعالیم اسلام
- ۱۲۸..... ضرورت برنامه‌ریزی برای عرضه فرهنگ صحیح جنسی
- ۱۳۰..... مسؤولیت دو جانبه خانه و مدرسه
- ۱۳۰..... غلبه جنسیت بر محیط
- ۱۳۱..... چیست «عیب»؟
- ۱۳۲..... لزوم مواجهه با مسائل جنسی مانند مسائل علمی
- ۱۳۳..... فیلم‌های مبتذل (پورنوگرافیک)
- ۱۳۴..... نسل قدیم و نسل جدید؛ پدران و فرزندان
- ۱۳۶..... دگرگونی اخلاقی در بستر زمان
- ۱۳۷..... مسأله تعادل در زندگی جوانان
- ۱۳۸..... دو جنبه زندگی؛ ماده و روح

۱۳۹	راهبردهای ایجاد تعادل.....
۱۴۰	ویژگی‌های تربیت دختران.....
۱۴۱	عقدۀ مظلومیت و ستم‌کشی.....
۱۴۱	همسر موفق و مادر شایسته.....
۱۴۲	ناهمسانی مفهوم خشونت و مردانگی.....
۱۴۴	پدیده کوچ و پناهندگی به کشورهای غربی.....
۱۴۶	حرمت کوچ به سایر سرزمین‌ها در صورت تضعیف دینداری.....
۱۴۷	پناهندگی و مسائل آن.....
۱۵۲	حمایت و قیمومیت پلیس.....
۱۵۴	مشکلات خردسالان و بزرگسالان پس از پناهندگی و مهاجرت.....
۱۵۵	دوگانگی روحی در جوانان پناهنده و مهاجر.....
۱۵۶	اثرپذیری کودکان از محیط اطراف خود.....
۱۵۷	پیوست روایی (۲).....
۱۵۷	پدر و فرزند.....
۱۶۳	ریاضت نفس.....
۱۶۵	فصل سوم: جوانان؛ انوار تربیتی.....
۱۶۶	ویژگی‌های مریبان مسلمان.....
۱۶۸	به کارگیری شیوه‌های گوناگون.....
۱۶۹	مهربانی با دانشجویان و دانش‌آموزان.....
۱۷۰	شیوۀ آموزشی حوزه یا دانشگاه؟.....
۱۷۲	همگامی خانه و مدرسه.....
۱۷۳	نقش خانه و مدرسه در تربیت نوبالغان.....
۱۷۴	پاداش و جزا.....

- ۱۷۶..... دیدگاه شرعی.....
- ۱۷۷..... همسانی مفهوم تربیت با تشویق و هشدار.....
- ۱۷۸..... استفاده قرآن از ابزارهای تشویق و هشدار دادن.....
- ۱۷۹..... تنبیه بدنی؛ آری یا نه؟.....
- ۱۸۱..... پی آمدهای سوء اختلاط.....
- ۱۸۲..... اشتغال زن در عرصه‌های گوناگون.....
- ۱۸۳..... مراقبت خانواده از رفتار فرزندان.....
- ۱۸۴..... عدالت میان فرزندان.....
- ۱۸۵..... فعل معصوم؛ نشانه مشروعیت یا ضرورتاً الزام؟.....
- ۱۸۶..... تأسی به معصوم؛ پیروی یا الگوبرداری مطلق؟.....
- ۱۸۷..... خودباختگی فرهنگی.....
- ۱۸۸..... تقلید از دیگران.....
- ۱۸۹..... تقلید از هنرپیشه‌ها.....
- ۱۹۰..... سرمشق نیکو.....
- ۱۹۲..... زمینه‌های اثرپذیری و شیفتگی.....
- ۱۹۳..... نبرد اندیشمندان علیه تقلید.....
- ۱۹۶..... پیوست روایی (۳).....
- ۱۹۶..... تعلیم و تربیت.....
- ۱۹۹..... گوش شنوا.....
- ۲۰۱..... فصل چهارم: جوانان؛ فعالیت‌های سیاسی - اجتماعی.....**
- ۲۰۲..... سیاست و موضع منفی در قبال آن.....
- ۲۰۴..... یکسانی روند دین و روند عدل.....
- ۲۰۷..... امتداد مفهوم عدالت و دین.....

۲۰۷	سیاست و اخلاق
۲۰۹	سیاست و تشریح
۲۱۰	جوانان و وابستگی سیاسی
۲۱۲	وابستگی سیاسی در اثر ترس
۲۱۲	جدایی دین از سیاست
۲۱۳	زن و فعالیت سیاسی
۲۱۴	زن و پذیرش مسؤولیت‌های مهم
۲۱۵	فعالیت صنفی و مسأله طبقاتی شدن جامعه
۲۱۷	تنوع؛ نه از هم گسیختگی
۲۱۸	به سوی جنبش اسلامی دانشجویان در جهان
۲۲۰	گم شدگی در نفس حرکت یا فراموشی آرمان‌های بزرگ
۲۲۲	رهبری‌های پشت پرده
۲۲۳	پیوست روایی (۴)
۲۲۳	تجربه:
۲۲۴	حزب خدا:
۲۲۴	سیاست
۲۲۷	فصل پنجم: جوانان؛ انوار شرعی
۲۲۸	مقدار واقعی خوشی‌ها و سرگرمی‌ها
۲۳۰	ورزش محبوبترین سرگرمی جوانان
۲۳۱	ورزش و مسائل پیرامونی آن
۲۳۳	حکم تماشای مسابقات اسب دوانی
۲۳۴	مُد و مُدگرایی
۲۳۵	مسأله پوشش زن

۲۳۶	..... حجاب و مُد
۲۳۷	..... «لباس شهرت» یا لباس غیرمعمول
۲۳۷	..... ویژگی‌های حجاب اسلامی
۲۳۹	..... حجاب اجتماعی
۲۴۰	..... زنا در عرصهٔ ذهن
۲۴۱	..... حجاب درونی و ذهنی
۲۴۲	..... تهی شدن «حجاب» از معنای اصلی خود
۲۴۲	..... نگاه غربی به مسألهٔ حجاب
۲۴۴	..... عفت؛ نقطهٔ آغاز حرکت
۲۴۵	..... حجاب و سرخوردگی
۲۴۶	..... آرایش آشکار
۲۴۷	..... نگاه حرام
۲۴۸	..... نگاه خائنه
۲۴۹	..... نه نگاه بد؛ نه لذت جوئی
۲۵۱	..... چشم فرو بستن؛ سپری در برابر انحراف
۲۵۲	..... حد و مرز شرعی نگاه به زن
۲۵۳	..... حرمت پوشش؛ حرمت نگاه
۲۵۳	..... نگاه به تصویر زن
۲۵۴	..... نگاه در احوال ویژهٔ پزشکی
۲۵۵	..... ولایت بر دختر
۲۵۶	..... اجازهٔ پدر و شرط احتیاط در مورد ازدواج دوشیزگان
۲۵۷	..... استقلال دختر در امر خود
۲۵۸	..... دختر بالغ
۲۵۸	..... امر به معروف؛ ولایت و سرپرستی

۲۵۹	.....	مسأله عرف و شرع
۲۶۰	.....	عرف و ازدواج موقت
۲۶۱	.....	متعاه؛ سپری در برابر انحراف
۲۶۲	.....	تعدد زوجات
۲۶۳	.....	استحباب و پسندیدگی ازدواج زودهنگام
۲۶۴	.....	حرمت استعمال دخانیات
۲۶۷	.....	سینما و تلویزیون
۲۶۷	.....	عدم حرمت تراشیدن ریش
۲۶۸	.....	حکم شرعی دست دادن با جنس مخالف
۲۷۰	.....	طهارت اهل کتاب
۲۷۱	.....	موسیقی در دایره حرمت و حلیت
۲۷۲	.....	حرمت موسیقی؛ محتوا یا آهنگ؟
۲۷۳	.....	استعمال سازهای موسیقی در حلال
۲۷۴	.....	آهنگ‌های غمگین
۲۷۴	.....	به آواز خواندن قصیه‌های عرفانی
۲۷۴	.....	موسیقی کلاسیک
۲۷۵	.....	آواز زن برای همسر
۲۷۵	.....	آواز در عروسی‌ها
۲۷۶	.....	شعرخوانی زن در مجالس مردان
۲۷۶	.....	مسأله تحریک جنسی
۲۷۷	.....	شطرنج و حکم شرعی آن
۲۷۸	.....	شطرنج و قول به حلیت
۲۸۰	.....	کف‌شناسی و طالع‌بینی
۲۸۱	.....	پیشگویی و طالع‌بینی در روزنامه‌ها و مجلات

۲۸۳	..... وهمی بودن جادو
۲۸۴	..... سرگرمی‌ها و جایگزین‌های مناسب
۲۸۵	..... جستجوی نقاط مثبت بازی‌ها و سرگرمی‌ها
۲۸۶	..... گستاخی و شکستن قبح گناه
۲۸۸	..... مسأله توجه به عرف یا عدم توجه به آن
۲۹۰	..... حسد و چشم زخم
۲۹۱	..... پیوست روایی (۵)
۲۹۱	..... حجاب و پوشش
۲۹۲	..... نگاه به نامحرم
۲۹۴	..... آراستگی
۲۹۴	..... آواز و غناء
۲۹۵	..... سحر و جادو
۲۹۶	..... شراب و مستی

۲۹۷	..... فصل ششم: جوانان؛ تجربه‌های عملی علامه فضل الله
۲۹۸	..... دوران جوانی سید محمدحسین فضل الله
۲۹۹	..... انسان مطلوب در اسلام
۳۰۱	..... محبت به همه مردم
۳۰۲	..... روش تربیت فرزندان
۳۰۳	..... بازگشت به دوران کودکی
۳۰۵	..... لزوم شناخت تجربیات پیشین
۳۰۶	..... اسلام؛ امانت خدا در دست ما
۳۰۷	..... مسائل شرعی جوانان امروز